

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Landbruksdirektoratet
Postboks 56
7701 STEINKJER

Deres ref

Vår ref
22/1726-8

Dato
20. desember 2022

Fastssettelse av nye prisnedskrivningssatser for 2023

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt endringer i forskrift av 10. juni 2009 nr. 636 om råvareprisutjevning for bearbejdede landbruksvarer (heretter kalt RÅK-tilskuddsforskriften).

Endringen innebærer for det første at det er fastsatt nye tilskuddssatser for 2023. Videre er ordningens ferdigvareomfang i vedlegg 2 utvidet til å omfatte vaniljesaus, vaniljekrem og rømmedressing klassifisert under varenummer 19.01.9098, og det er foretatt en tydeliggjøring av to råvarenavn i forskriftens vedlegg 1.

Endringene trer i kraft 1. januar 2023.

Vi ber om at Landbruksdirektoratet informerer berørte aktører om endringene på en hensiktsmessig måte.

1. Høring av forslagene

Departementets forslag til nye tilskuddssatser og utvidelse av ordningens ferdigvareomfang ble presentert i høringsbrev datert 24. november 2022.

Høringsbrevet ble sendt til 11 høringsinstanser, og publisert på departementets nettsider. Fristen for skriftlige innspill var satt til 9. desember 2022. I tillegg ble det avholdt et høringsmøte den 8. desember 2022. På høringsmøtet deltok Hoff SA, Tine SA, NHO Mat og Drikke, Orkla ASA og Landbruksdirektoratet.

I etterkant har departementet mottatt skriftlige innspill fra NHO Mat og Drikke, Orkla ASA, Hoff SA, Tine SA og Norges Bondelag.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Siv Tanja Durteste
22 24 92 69

Departementet vil innledningsvis vise til at det over noe tid har vært en urolig situasjon i de internasjonale matvaremarkedene med stor prisoppgang på landbruksvarer. Forskjellen mellom norske priser og internasjonale priser har gjennomgående vært mindre enn tidligere. For noen varer har internasjonale priser i perioder vært høyere enn de norske. Dette har medført at det ikke lenger har vært grunnlag for prisnedskrivning for enkelte råvarer som tidligere har vært berettiget slik støtte. Enkelte prognoser tilsier lavere internasjonale priser på sikt, men utviklingen framover er usikker.

Høringsinstansene understreker således viktigheten av at departementet løpende følger prisutviklingen nasjonalt og internasjonalt utover i 2023, og endrer tilskuddssatsene dersom dagens prisbilde skulle endre seg. Høringsinstansene peker på at det av hensyn til konkurransekraften for norske RÅK-varer er avgjørende at departementet legger til grunn så oppdaterte priser som mulig ved fastsettelsen av satsene.

Høringsinstansene forholder seg til grunnprinsippene som legges til grunn for beregning av PNS-satser, men flere mener samtidig at departementet allerede nå bør vurdere å hensynta forventet prisutvikling både nasjonalt og internasjonalt utover i 2023.

NHO Mat og Drikke viser til at matvareprisindekser allerede nå viser reduksjoner i pris for flere landbruksråvarer, både i nominelle og reelle termer. Det gjør at gjennomsnittsberegninger basert på månedspriser siste halvdel av 2022 løper en risiko for å overvurdere verdensmarkedspriser det kommende året, og at departementet dermed fastsetter for lave tilskuddssatser for en rekke råvarer. For lav PNS-sats vil svekke norske råvarers konkurransekraft, og dermed industribedriftenes lønnsomhet, og vil redusere incentivet til å benytte norske råvarer i produksjonen. *NHO Mat og Drikke*, *Orkla ASA* og *Tine SA* viser alle til at det for noen varer, spesielt meieriråvarer, allerede er tydelige tegn på at de internasjonale prisene nå er på vei nedover (se nærmere nedenfor).

Både *Orkla ASA* og *NHO Mat og Drikke* fremhever at det som følge av den særegne forhandlingsstrukturen i dagligvaremarkedet er avgjørende at en eventuell oppjustering av satsene skjer før påske 2023. Forhandlinger mellom næringsmiddelindustrien og de tre dagligvaregrupperingene *NorgesGruppen*, *COOP* og *Reitangruppen* skjer to ganger i året. De viktigste forhandlingene skjer på høsten, men prisene som er fremforhandlet her kan justeres noe i juli etterfølgende år. Økninger i industriens kostnader som skjer etter slutførte forhandlinger må bæres av industrien over lengre tid, før de kan tas ut i markedet i form av høyere priser. De store satsreduksjonene som departementet har foreslått for 2023, vil dermed kunne føre til betydelige økte kostnader som må bæres av næringsmiddelindustrien i lang tid framover. Det vil svekke konkurransekraften til norske råvarer i møte med importkonkurranse og økt grensehandel. I en situasjon med stor usikkerhet om videre pris- og kostnadsutvikling for sentrale råvarer under RÅK-ordningen, mener *NHO Mat og Drikke* at det er behov for en fleksibel og smidig praktisering av virkemidlene i landbrukspolitikken.

Departementet vil understreke at grunnprinsippene for satsberegningen ligger fast, og at satsene blir fastsatt på bakgrunn av oppdaterte priser for råvarer i Norge og på verdensmarkedet. I høringsbrevet var det lagt til grunn gjennomsnittspriser for perioden september til november 2022 ved beregning av satsforslagene. Fremtidig prisutvikling i både internasjonale og nasjonale markeder er ikke vektlagt i beregningsmodellen, kun aktuelle og historiske priser. Over tid har denne beregningsmetoden vist seg å være en god modell for fastsetting av PNS-satser i samsvar med ordningens formål.

Samtidig ser departementet at vi nå står i en situasjon med betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen av råvarepriser internasjonalt. Landbruksdirektoratet vil derfor følge prisutviklingen og konkurransesituasjonen for RÅK-industrien tett framover. Satsene for prisedskriving fastsettes vanligvis for ett år av gangen, med virkning fra 1. januar det enkelte år. Dersom prisgrunnlaget eller andre markedsmessige forhold endrer seg i løpet av året, kan departementet endre satsene. Senest i 2020 ble satsene endret fra 1. juli som følge av endrede markedsforhold. Departementet vil følge utviklingen nøye de nærmeste månedene, og vil vurdere justeringer av satsene dersom markedsforholdene skulle endre seg vesentlig.

2. Nye prisedskrivningssatser for 2023

Valutakurs

Internasjonale priser innhentes i euro. En prognosert valutakurs benyttes for å regne om internasjonale priser til norske kroner. Valutakursen påvirker dermed nivået på prisedskrivningssatsene.

De senere årene har departementet benyttet en modell som både tar hensyn til utviklingen i valutakurs det siste året og forventet valutakurs fremover. Denne modellen er også lagt til grunn for forslaget til satsene for prisedskriving for 2023. Departementet foreslo å benytte en valutakurs på 10,23 EUR/NOK. Kursen er basert på informasjon og prognoser hentet fra Norges Bank, Nordea og DNB.

Ingen av høringsinstansene hadde merknader til departementets forslag.

Departementet har lagt til grunn 10,23 EUR/NOK for beregningen av prisedskrivningssatser for 2023.

Meieriråvarer

Som omtalt i høringsbrevet har de internasjonale prisene på melkeprodukter steget jevnt i løpet av 2022. Fra juli har prisene imidlertid sunket noe fra pristoppen som kom i juni 2022. Den internasjonale smørprisen økte kraftig frem til den flatet ut i slutten av juni. Smørprisene har blitt kraftig redusert fra uke 40, til tross for at det ikke var ventet noen stor reduksjon i prisen. Også prisene på ost i EU steg frem til utgangen av juni 2022.

Prisstigningen for ost har flatet noe ut etter det, og den har gått noe ned fra uke 44. Det forventes fortsatt stabile priser med god etterspørsel internasjonalt.

De norske prisene påvirkes i hovedsak av målprisendringer og av satsendringer i prisutjevningsordningen for melk. I jordbruksforhandlingene ble det vedtatt at målprisen på melk skulle øke med 0,36 kr/liter. De norske prisene på melkepulver, smør og ost har alle økt siden forrige satsfastsettelse.

Både *Orkla ASA*, *NHO Mat og Drikke* og *Tine SA* påpeker at departementet i høringen av nye satser la til grunn internasjonale priser i perioden september til medio november, men at prisene for både melkepulver og ost har falt betydelig mot slutten av denne perioden og faller fortsatt. I denne situasjonen bes det derfor om at departementet bruker så oppdaterte priser som mulig når satsene for 2023 fastsettes. For skummetmelkpulver viser alle de tre høringsinstansene til at den internasjonale prisen nå er lavere enn prisen som ble lagt til grunn for forslaget til ny PNS-sats, og lavere enn prisen på samme tidspunkt i fjor. Samtidig vil den norske prisen for skummetmelkpulver øke i 2023. Dermed vil den foreslåtte satsen, etter de tre høringsinstansenes syn, lede til en underkompensasjon for bruk av norske råvarer. *NHO Mat og Drikke* trekker frem at den internasjonale smørprisen som ble lagt til grunn for satsforslaget er høyere enn dagens priser i Europa, og at priskurven tenderer videre nedover. På samme tid vil prisen på norsk smør være høyere i 2023 enn i år. For ost mener *Orkla ASA* at den foreslåtte satsreduksjonen på 10,00 kr pr kg er altfor stor gitt det prisbildet man ser nå. Utsagn fra departementet i høringen om at prisene øker i 4. kvartal stemmer ikke med de tallene *Orkla ASA* selv har innhentet for ulike ostetyper. I tillegg til at de innhentede kildene viser synkende ostepriser de siste ukene i 2022, ser man også at nedgangen vil fortsette på nyåret 2023. Hva gjelder fløte viser *Tine SA* til at en sats på 1,30 er lavere enn det prisforskjellen i markedet skulle tilsi, etter at fettprisene i EU nå har falt i flere uker på rad. Også for mysepulver avviser *Tine SA* at det er grunnlag for en satsreduksjon. Det vises til at pris i EU på mysepulver nå er 10 prosent lavere enn prisen på tilsvarende tid i fjor, samtidig som norsk pris vil være høyere enn i år.

Tine SA og *Norges Bondelag* mener man bør bruke det romslige handlingsrommet i 2023-budsjettet til å gjeninnføre satser på råvarer til iskrem, som har stått på null lenge. *Tine SA* fremhever at selv om det er varierende import av iskrem fra år til år, er norskprodusert iskrem utsatt for kraftig importkonkurranse. Selv i det året med laveste importvolum siste 8 år, ble hele 2500 tonn norsk iskrem erstattet av importvare. I fjor var det et rekordhøyt volum med nær 5000 tonn importert iskrem.

Departementet viser til tidligere praksis for å justere satsene dersom det skjer større prisendringer mellom høringen og satsfastsettelsen. Dette gjøres uavhengig av om prisene går opp eller ned. Departementet uttalte derfor i høringsmøtet at satsene på meieriråvarer ville bli vurdert på nytt, gitt den nylige internasjonale prisutviklingen.

Prisene som lå til grunn for satsforslagene i høringsbrevet var gjennomsnitt for september til november. Etter en vurdering av innspillene er det hentet inn nye priser fra uke 49 for

meieriråvarer. Departementet legger disse prisene til grunn i fastsettelsen av RÅK-tilskuddssatser for meieriråvarer for 2023.

Per uke 49 er den nederlandske prisen på helmelkpulver og skummetmelkpulver redusert med henholdsvis ca. 10 og 20 prosent sammenlignet med prisgrunnlaget for høringsforslaget. Dette utgjør en prisreduksjon på nesten 5 kr per kg for helmelkpulver og nesten 7 kr per kg for skummetmelkpulver. For smør er prisen redusert med ca. 25 prosent, men internasjonal pris pluss tollsats er fortsatt høyere enn norsk pris.

For ost er også den internasjonale prisen noe redusert slik at departementet har funnet grunnlag for en oppjustering av satsen sammenliknet med høringsforslaget. Prisene det er vist til i høringsinnspillene er imidlertid fra andre kilder, for en fremtidig periode og for andre ostetyper enn de direktoratet har hentet inn som grunnlag for satsfastsettelsen. Fløteprisen er redusert med omtrent 25 prosent, og dette utgjør en prisreduksjon på nesten 7 kr per kg. Prisen på mysepulver er redusert med ca. 20 prosent, noe som utgjør ca. 2,70 kr per kg. Når det gjelder satser på meieriråvarer til iskrem, viser beregningene for standardresepten til iskrem at det fortsatt ikke er kompensasjonsbehov.

På bakgrunn av høringsinnspillene er satsene beregnet på nytt med utgangspunkt i priser fra uke 49. Satsene for meieriråvarer i 2022 og foreslåtte satser i høringsbrevet for 2023, samt fastsatte satser for 2023 fremgår av tabellen under:

NR	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	Foreslått sats i høringsbrev	Fastsatt PNS-sats fra 1. januar 2023
1100	Helmelk flytende	1,50	0,00	1,50
1200	Skummet melk flytende	1,50	1,20	2,10
1300	Yoghurt	4,10	2,80	4,30
1500	Kondensert melk fet	0,60	0,00	0,70
1550	Kondensert melk mager	0,40	0,00	1,90
1600	Helmelkpulver 28%	0,90	0,00	0,00
1601	HMP 28 % til iskrem	0,00	0,00	0,00
1650	Melkepulver 20%	0,30	0,00	0,00
1651	Melkepulver 20% til iskrem	0,00	0,00	0,00
1700	Skummetmelkpulver	5,70	3,20	10,00
1701	SMP til iskrem	0,00	0,00	0,00
1750	Yoghurtpulver	0,00	0,00	0,00
2100	Fløte	11,90	1,30	8,20
2101	Fløte til iskrem	0,00	0,00	0,00
2300	Rømme	9,00	0,00	5,10
2400	Helmelkpulver 35%	7,60	0,00	7,30
2440	Fløtepulver 42%	11,20	0,00	9,80
2450	Fløtepulver 55%	0,00	0,00	0,00
3200	Mysepulver	5,60	4,90	7,50

3201	Mysepulver til iskrem	0,00	0,00	0,00
5100	Smør	2,70	0,00	0,00
5101	Smør til iskrem	0,00	0,00	0,00
5300	Smørolje	3,70	0,00	0,00
6100	Ost	13,70	3,70	4,40

Kjotråvarer

Som det fremgår av høringsbrevet, har de internasjonale prisene på alle kjøttvarene steget i 2022. Mye av prisstigningen skyldes høye energi- og fôrpriser, og usikkerheten i markedet som følge av krigen i Ukraina. Den internasjonale prisen på storfekjøtt-sortering 14% steg kraftig våren 2022 før den stabiliserte seg noe, men da på et langt høyere nivå enn tidligere år. Underdekning i markedet ledet også til stor vekst i de europeiske prisene på svinekjøtt-sortering i løpet av våren 2022. Prisene stabiliserte seg noe i løpet av sommeren, før de tok seg opp igjen. Prisen på fårekjøtt-sortering internasjonalt har vært stigende siden forrige satsfastsettelse, og ligger nå nesten 24 % over prisen for et år siden. Fjørfe-sektoren har vært særlig sterkt rammet av prisvekst på viktige innsatsfaktorer som energi og fôr, noe som gir høye internasjonale priser. I tillegg har det vært et stort omfang av fugleinfluensa-utbrudd i 2021 og 2022.

Norske priser på storfekjøtt-sortering 14 %, fårekjøtt-sortering og fjørfekjøtt har alle økt siden forrige satsfastsettelse. Også prisen på norsk svinekjøtt-sortering 23 % har økt siden forrige satsfastsettelse, men betydelig mindre enn den internasjonale prisen.

For å oppnå råvarepriskompensasjon foreslo departementet i høringsbrevet følgende satser for kjøtråvarer i 2023:

NR	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	Fastsatt PNS-sats fra 1. januar 2023
70750	Svinekjøtt-sortering 23%	2,30	0,00
71400	Storfekjøtt-sortering 14%	34,40	32,50
73000	Fårekjøtt-sortering 25%	0,00	0,00
74000	MUK-fjørfe ⁴	3,50	2,10
74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	13,10	10,10

Departementet konstaterer at ingen av høringsinstansene har hatt noen motforestillinger til forslaget, og satsene for kjøtråvarer fastsettes som foreslått i høringsbrevet.

Eggråvarer

Som omtalt i høringsbrevet har de internasjonale prisene på egg vært ekstraordinært høye i 2022, som følge av blant annet økte produksjonskostnader og fugleinfluensa-utbrudd i Frankrike, Polen og Tyskland. Eggeplommepulver og heleggpulver har hatt en særlig høy prisvekst pga. høye tørkekostnader. Den norske prisen har også økt for alle eggråvarer

sammenliknet med prisnivået ved forrige satsfastsettelse. De internasjonale prisene har imidlertid økt vesentlig mer enn de norske prisene.

For å oppnå råvarepriskompensasjon foreslo departementet i høringsbrevet følgende satser for eggråvarer i 2023:

NR	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	Fastsatt PNS-sats fra 1. januar 2023
11100	Heleggmasse	8,80	0,00
11200	Heleggpulver	30,90	0,00
12100	Eggeplomme konservert	0,00	0,00
12200	Eggeplommepulver	10,90	0,00

Departementet konstaterer at ingen av høringsinstansene har hatt noen motforestillinger til forslaget, og satsene for eggråvarer fastsettes som foreslått i høringsbrevet.

Potetråvarer

Verdensmarkedsprisene på våt glukose og potetstivelse har økt siden forrige satsfastsettelse, og tillagt toll ligger de nå høyere enn norsk pris. For råvaren mel og flak av poteter har den internasjonale prisen gått noe ned i samme periode, mens den norske prisen har gått opp. Når det gjelder potet har norsk pris økt mer enn internasjonal pris i perioden. Som redegjort for i høringsbrevet har de internasjonale produksjonskostnadene økt betydelig for potet den senere tid. Det prognoseres videre at totalavlingen i EU vil være 7 til 11 prosent lavere enn i fjor, noe som kan presse de internasjonale prisene opp fremover.

For å oppnå råvarepriskompensasjon foreslo departementet i høringsbrevet følgende satser for potetråvarer i 2023:

NR	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	Forslag ny PNS-sats fra 1. januar 2023
30100	Poteter	0,70	0,80
31200	Flak og granulat av potet	12,70	18,70
32100	Potetmel/potetstivelse	4,40	2,20
40200	Våt glukose	1,50	0,00

Hoff SA uttrykker at de er overrasket over at satsen på våt glykose igjen skal reduseres, etter at den også ble redusert for 2022. Hoff SA er opptatt av at produktets konkurransekraft opprettholdes, og en reduksjon på kr 1,50 er etter deres oppfatning svært bekymringsfullt. De ber derfor om at PNS-satsen for 2022 videreføres. At utenlandsk pris øker mer enn innenlandsk må etter deres syn i stor grad bero på at det meste av innenlandsk volum først prisreguleres fra 1. januar 2023. Økningen i norsk pris vil da komme på mer enn 20 prosent. Hoff SA fremhever at forutsigbarhet i pris er viktig for kundene og midlertidige svingninger

er derfor uheldig. I tillegg vil det gi et incentiv til å se etter andre alternativer som import eller substitutter som er lavere i pris.

Departementet viser til at prinsippene for beregning av satsene ligger fast. En årlig vurdering av prisforskjellen på råvarer mellom Norge og utlandet innebærer at satsene også kan reduseres, slik det fremgår av høringsbrevet. Departementet vil følge prisutviklingen for de ulike råvarene nøye fremover, herunder våt glukose, og vil kunne justere satsene i løpet av året dersom markedsforholdene skulle endre seg vesentlig.

Departementet fastsetter prisnedskrivningssatsene for potetråvarer som foreslått i høringsbrevet.

3. Utvidelse av ferdigvareomfanget

I jordbruksoppjøret 2022 ble partene enige om at bevilgningen til råvarepriskompensasjonsordningen skulle økes med 10 millioner kroner utover oppdatert bevilgningsbehov og de endringene i målprisene som følger av jordbruksoppjøret. Denne økningen ble øremerket til å ta inn nye produkter i ferdigvareomfanget til ordningen, inntatt i forskriftens vedlegg 2.

I samråd med Landbruksdirektoratet har departementet foretatt en gjennomgang av de innspill som har blitt fremmet fra industrien knyttet til utvidelse av ferdigvareomfanget. Det ble i vurderingen sett hen til hvilke varer som er utsatt for importkonkurransen og som har hatt en underkompensasjon over tid, og derfor har særlig behov for prisnedskrivning for å kompensere for prisforskjeller på jordbruksråvarer mellom Norge og utlandet. Ved vurdering av utvidelse av vareomfanget legges det og vekt på avtaket av jordbruksråvarer.

På denne bakgrunn foreslo departementet å utvide ordningens ferdigvareomfang med *vaniljesaus*¹, *vaniljekrem* og *rømmedressing*² klassifisert på varenummer 19.01.9098. Alle disse varene har opplevd en betydelig importkonkurransen over flere år, og har også hatt underkompensasjon over år. Slik departementet vurderer det, er det derfor en reell fare for at norskproduserte produkter kan tape markedsandeler som følge av import. Når det gjelder rømmedressing trakk departementet også frem at andre konkurrerende dressinger og sauser basert på norske meieriråvarer, har blitt klassifisert under varenummer 21.03.9099 og er dermed allerede omfattet av ordningen. En utvidelse av ferdigvareomfanget til å omfatte rømmedressing vil derfor også bidra til å sikre likere konkurransevilkår for tilnærmet like produkter. Norsk produksjon av vaniljesaus og vaniljekrem gir i dag avsetning for om lag 11 mill. liter melk, noe som utgjør omtrent 0,7 prosent av årlig norsk produksjon. Den norske produksjonen av rømmedressing avtar på sin side om lag 1 mill. liter melk årlig.

Norges Bondelag, Orkla ASA og Tine SA støtter alle forslaget om å utvide ordningens ferdigvareomfang med vaniljesaus, vaniljekrem og rømmedressing klassifisert på

---

¹ Vaniljesaus til dagligvaremarkedet er ikke inkludert i ordningen i dag, med unntak av laktosefri vaniljesaus.

² Med rømmedressing menes produkter som pizzasaus, rømmedipp og rømmedressing, alle på basis av meieriråvarer.

varenummer 19.01.9098. Tine SA ber imidlertid om at begrepet «kakekrem» benyttes fremfor «vaniljekrem» fordi enkelte vaniljekremer selges under andre varenavn, som f.eks. «Pavlovakrem». Orkla ASA ber på sin side om at også vaniljekrem som klassifisert under varenummer 21.06.9098, tas inn i ordningen ut fra likebehandlingshensyn.³ Orkla ASA uttaler at det er krevende for industrien når tilsynelatende like ferdigvarer ikke har samme tilskuddsstatus fordi de er klassifisert på ulike tollvarenumre.

Både Norges Bondelag, Tine SA og Hoff SA mener at det er rom i budsjettet for 2023 for å utvide ordningen ytterligere. Bondelaget mener at dette må gjøres i tett dialog med næringen. Tine SA uttrykker at de har forståelse for at det kan være vanskelig å ta hele varenummer 19.01.9098 inn i vareomfanget, men ber om at proteinpudding tas inn. Det vises til at det er betydelig import av ulike proteinpuddinger, som kommer i direkte konkurranse med norskprodusert proteinpudding. Både Norges Bondelag og Hoff SA ber om at flak og granulater som råvare til produksjon av potetmos tas inn i vareomfanget. Videre ber Hoff SA om at også komle/raspeball, brødblandinger og fryste fløtegratinerte poteter tas inn i ferdigvareomfanget. Hoff SA viser til at de har spilt inn alle disse produktene gjennom flere år, fordi de er utsatt for stor importkonkurranse. Videre fremhever Hoff SA at det volumet potet som går til disse produktene fra især Trøndelag er betydelig. Den foreslåtte økningen i satsen for flak av poteter til bakeribransjen på 6 kr (12,70 til 18,70) reflekterer den kraftige kostnadsøkningen som har vært på dette produktet som følge av økte innkjøpspriser. Tørking av poteter til flak/grulater krever mye energi og økte strømkostnader utgjør også en stor del av prisøkningen for produktet. Dette er likt for flak til potetmos og flak til bakeribransjen, og produktene bør derfor likebehandles. Dersom norsk produksjon av flak til potetmos faller bort som følge av importkonkurranse, vil flak til bakeribransjen bli langt dyrere som følge av reduserte serier og mindre totalproduksjon. Disse produktene produseres på de samme linjene og volumene går gradvis nedover.

Departementet viser til at de tre foreslåtte varene vaniljesaus, vaniljekrem og rømmedressing er valgt etter en vurdering av innspill fra industrien gitt i forkant av jordbruksoppgjøret 2022. Tilskudd til disse tre varene vil i et normalår utgjøre en utbetaling på i overkant av 10 millioner kroner. Andre forslag til utvidelse av vareomfanget vil derfor måtte bli vurdert i forbindelse med kommende jordbruksforhandlinger.

Når det gjelder høringsinnspillet fra Tine SA om hvilke ferdigvarer som anses som vaniljekrem, vil begrepet «kakekrem» som Tine SA foreslår, etter departementets vurdering, favne for vidt, ettersom det også vil inkludere smør- og ostekremer o.l. som ikke er ment å være omfattet av utvidelsen. Departementet vil derfor presisere at det med begrepet «vaniljekrem» menes kakekrem med innhold/smak av vanilje. Med «rømmedressing» menes produkter som pizzasaus, rømmedipp og rømmedressing, produsert på basis av meieriråvarer.

---

³ Det vises til Orkla ASA sin uttalelse av 21.oktober 2022 til Landbruksdirektoratet knyttet til «Vurdering av virkemiddelbruken innenfor RÅK-ordningen».

Departementet fastsetter utvidelsen av ordningen med vaniljesaus, vaniljekrem og rømmedressing på varenummer 19.01.9098 som foreslått i høringsbrevet.

Varenummer i Tolltariffen	Varebetegnelse
ex 19.01.9098	Vaniljesaus, vaniljekrem, rømmedressing, iskremblending, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat

Som følge av utvidelsen endres også fotnote 1 til vedlegg 1 til «PNS gis ikke til råvaren smør med unntak for ferdigvarer tariffert på varenummer ex 19.01.9098 vaniljesaus, vaniljekrem, rømmedressing, iskremblending, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat.»

4. Tydeliggjøring av råvarenavn i vedlegg 1

Ettersom enkelte aktører oppfatter det som noe uklart hvilke råvarer som skal meldes inn i reseptene under potetråvarene, ble det i høringen foreslått å endre navnet på to av potetråvarene i forskriftens vedlegg 1 for å tydeliggjøre bestemmelsen.

Råvaren «potetmel» skal meldes inn som potetstivelse. For å markere at potetmel er noe annet enn «mel og flak av poteter» ble det foreslått å legge «potetmel» til i navnet på råvaren, slik at råvaren benevnes som «Potetmel/potetstivelse». Videre ble råvaren «Mel og flak av poteter» foreslått endret til «Flak og granulat av potet». Industrien har tidligere meldt inn granulat av potet under «mel og flak av poteter», så navneendringen medfører ingen endring i praksis.

Hoff SA uttaler at de støtter forslaget og mener det klargjør regelen.

Departementet konstaterer at ingen av høringsinstansene har hatt noen motforestillinger til forslaget, og navneendringen fastslås som foreslått i høringsbrevet.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
Avdelingsdirektør

Siv Tanja Durteste
Seniorrådgiver

Vedlegg: PNS-satser gjeldende fra 1. januar 2023.

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Råvarenummer	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	PNS-sats fra 1. januar 2023
1100	Helmelk flytende	1,50	1,50
1200	Skummet melk flytende	1,50	2,10
1300	Yoghurt	4,10	4,30
1500	Kondensert melk fet	0,60	0,70
1550	Kondensert melk mager	0,40	1,90
1600	Helmelkpulver 28%	0,90	0,00
1601	HMP 28 % til iskrem	0,00	0,00
1650	Melkepulver 20%	0,30	0,00
1651	Melkepulver 20% til iskrem	0,00	0,00
1700	Skummetmelkpulver	5,70	10,00
1701	SMP til iskrem	0,00	0,00
1750	Yoghurtpulver	0,00	0,00
2100	Fløte	11,90	8,20
2101	Fløte til iskrem	0,00	0,00
2300	Rømme	9,00	5,10
2400	Helmelkpulver 35%	7,60	7,30
2440	Fløtepulver 42%	11,20	9,80
2450	Fløtepulver 55%	0,00	0,00
3200	Mysepulver	5,60	7,50
3201	Mysepulver til iskrem	0,00	0,00
5100	Smør ¹	2,70	0,00
5101	Smør til iskrem	0,00	0,00
5300	Smørolie ²	3,70	0,00
6100	Ost ³	13,70	4,40
11100	Heleggmasse	8,80	0,00
11200	Heleggpulver	30,90	0,00
12100	Eggeplomme konservert	0,00	0,00
12200	Eggeplommepulver	10,90	0,00
30100	Poteter	0,70	0,80
31200	Flak og granulert av potet	12,70	18,70
32100	Potetmel/potetstivelse	4,40	2,20
40200	Våt glukose	1,50	0,00
70750	Svinekjøttssortering 23%	2,30	0,00
71400	Storfekjøttssortering 14%	34,40	32,50
73000	Fårekjøttssortering 25%	0,00	0,00
74000	MUK-fjørfe ⁴	3,50	2,10
74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	13,10	10,10

[Skriv her]

- 1 PNS gis ikke til råvaren smør med unntak for ferdigvarer tariffert på varenummer ex 19.01.9098 vaniljesaus, vaniljekrem, rømmedressing, iskremblanding, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat.
- 2 PNS gis ikke til råvaren smørrolje med unntak for sjokolade som tariffes på varenummer 18.06.2090, 18.06.3100, 18.06.3200 eller 18.06.9010.
- 3 Gjelder modnet ost til industri og fast formet ost til industri.
- 4 MUK-fjørfe: Maskinelt utbeinet kjøtt av fjørfe.